

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10C/222/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812207221
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2013:8812207221.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v právnej veci žalobcu: BL Telecom debt, s.r.o., Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 45 535 108, zastúpeného: Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, proti žalovanej: G. N., L.. XX.XX.XXXX, J. XXX XX L. Y. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, Petrovská 10, Skalica, zastúpeného: JUDr. Jozef Kemp, advokát, Nám Josipa Andriča 1, Chorvátsky Grob, o zaplatenie sumy 217,35 eur s príslušenstvo, t a k t o

rozhodol:

Žalobu z a m i e t a.

Žalovanej náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Žalobca je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi konania Občianskemu združeniu slovenských spotrebiteľov AZ trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 55,28 eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Jozefa Kempa a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 217,35 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy od 28. 08. 2009 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Podanie návrhu odôvodnil tým, že dňa 16.12.2011 spoločnosť Slovak Telekom, a.s., ako postupca a žalobca ako postupník uzavreli zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bol odplatný prevod pohľadávok žalobcu uvedených v prílohe zmluvy, vrátane pohľadávky voči žalovanej. Žalovaná ako záujemca uzavrela s právnym predchodcom žalobcu ako poskytovateľom v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZEK“) zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom žalobcu (ako podnikom v zmysle § 4 ods. 8 ZEK) žalovanej (ako účastníkovi v zmysle § 5 ods. 7 ZEK). Žalovaná sa zaviazala riadne odoberať službu a platiť za ňu riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom Cenníku. Povinnosťou žalovanej bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnemu predchodcovi žalobcu uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v Zmluve/Dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu žalobcu, ktorá mu vznikne v dôsledku nesplnenia záväzku žalovanej zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom žalobcu. V uvedenom prípade je teda žalovaná sankcionovaná za to, že nespĺnila svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho musela byť jej SIM karta/koncové zariadenie vypojené z prevádzky (došlo k prerušeniu poskytovania služieb poskytovaných prostredníctvom SIM karty/koncového zariadenia žalovanej), čím

by žalovaná prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnila svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu žalobcu zabezpečiť žalovanej mobilný telefón/koncové zariadenie za zľavnenú cenu. Žalobca vystavil žalovanej faktúru č. 7907218400, splatnú dňa 27. 08. 2009, znejúcu na sumu vo výške 248,95 eur. Nezaplatením faktúry v lehote jej splatnosti riadne a včas sa žalovaná dostala do omeškania a žalobca má teda nárok na úrok z omeškania.

Žalovaná sa k žalobe nevyjadрила.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka na strane žalovanej žiadal návrh zamietnuť

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to žalobným návrhom, Zmluvou o pripojení FIX a dodatkom k tejto zmluve, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spol. T-Mobile Slovensko, faktúrou č. 7907218400, písomným vyjadrením žalobcu zo dňa 21. 06. 2013, vyjadrením vedľajšieho účastníka zo dňa 10. 07. 2013 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci stav:

Podľa Zmluvy o pripojení Fix pôvodný veriteľ - spol. T-Mobile Slovensko, poskytol žalovanej ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi, 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala žalovanej využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom, SIM karta mala účastnícke telefónne čísla 910278828. Predmetom zmluvy bol účastnícky program „Fix 300“. Táto zmluva bola uzavretá na čas neurčitý, aktivácia príslušného programu služieb mala byť realizovaná v priebehu dňa, kedy zmluva nadobudne účinnosť a cena za poskytované služby bola stanovená cenníkom.

Z dodatku uzavretého k uvedenej zmluve o pripojení vyplýva, že tento dodatok tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o pripojení Fix. Predmetom dodatku bola aktivácia služieb uvedených v tabuľke č.1 dodatku a to programu služieb „Fix 300“ pri minimálnom mesačnom zmluvnom dobití 9,96 eur s DPH, predaj mobilného telefónu typ Sony Ericsson W200i pri max. kúpnej cene 0,03 eur s DPH (1,- Sk), doba viazanosti minimálne 24 mesiacov a dojednanie o zmluvnej pokute vo výške 248,95 eur (7 500,- Sk). V ďalších ustanoveniach dodatku sú uvedené povinnosti účastníkov zmluvy. V zmysle bodu 1. písm. c) sa žalovaná okrem iného zaviazala riadne a včas platiť cenu služieb podľa zvoleného programu a dodržiavať povinnosti v súlade so zmluvou, všeobecnými podmienkami a platným cenníkom.

V bode 3. dodatku zmluvy je ustanovené, že v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c) alebo v bode 2 alebo v čl. 3 bod 3.6. VOP alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok) a nasledovného vypojenia SIM karty zo strany prevádzkovateľa, je účastník povinný uhradiť zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku.

Podľa čl. 4 bod 4.2 písm. a) a b) Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spol. T-Mobile Slovensko (ďalej len „Všeobecné podmienky“), okrem ďalších povinností uvedených vo Všeobecných podmienkach žalovaná bola povinná používať služby podľa Zákona, Zmluvy, Všeobecných podmienok, prípadne pokynov spoločnosti, uhrádzať ceny za využívanie služieb, dodržiavať a riadiť sa dodatkami uzavretými k zmluve, bol povinný najmä uhradiť cenu za zariadenie pripojenia, ako aj všetky s tým súvisiace náklady a uhrádzať cenu za využívanie služieb v súlade so zmluvou a platným cenníkom.

Podľa Článku 6., bod 6.4., 6.6. a 6.7. Všeobecných podmienok, účastník je povinný uhrádzať svoje záväzky zo zmluvného vzťahu riadne a včas. Všetky poplatky spojené s úhradou faktúr znáša v plnom rozsahu účastník. Spoločnosť je oprávnená písomne, prostredníctvom SMS správ, e-mailom alebo prostredníctvom automatického telefonického volacieho systému upozorniť účastníka na jeho povinnosť zaplatiť dlžnú čiastku v prípade, ak neuhradí cenu služieb vyúčtovanú faktúrou v lehote jej splatnosti a určiť dodatočnú lehotu na zaplatenie. Poplatok za upomienku za oneskorenú platbu v zmysle cenníka ako aj všetky náklady spojené so súdnym alebo mimosúdnym vymáhaním pohľadávky znáša účastník.

V zmysle Článku 10., body 10.1. a 10.2. Všeobecných podmienok, ak v lehote splatnosti nedôjde zo strany účastníka k úhrade akéhokoľvek peňažného záväzku alebo jeho časti zo zmluvy alebo z akéhokoľvek iného zmluvného vzťahu spoločnosťou, má spoločnosť voči účastníkovi nárok na úrok z

omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Úrok z omeškania zo sumy nezaplateného peňažného záväzku je splatný po uplynutí dňa, ktorý je ako deň splatnosti peňažného záväzku uvedený vo faktúre, ktorou spoločnosť vyúčtovala účastníkovi peňažný záväzok.

Podľa Článku 10., bod 10.3.. Všeobecných podmienok, v prípade ak bola medzi spoločnosťou a účastníkom dohodnutá pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zo zmluvy zmluvná pokuta, zaplatením zmluvnej pokuty nezaniká právo dotknutej zmluvnej strany na náhradu škody v plnom rozsahu, ktorá jej vznikla porušením zmluvnej povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta.

Podľa Článku 12., bod 12.2. písm. b) a d). Všeobecných podmienok, spoločnosť je oprávnená dočasne prerušiť alebo obmedziť poskytovanie služieb účastníkovi bez predošlého upozornenia z dôvodu nezaplatenia splatnej ceny za služby do 1 dňa od jej splatnosti a to až do zaplatenia, alebo zániku zmluvy, z dôvodu porušenia zmluvných podmienok zo strany účastníka iných ako uvedených v bode b) a c) tohto bodu.

Podľa Článku 13., bod 13.2. písm. c), bod 13.3. písm. b) a e) a bod 13.12. Všeobecných podmienok, zmluva zaniká odstúpením. Spoločnosť môže od zmluvy odstúpiť ak účastník nezaplatil cenu za poskytnuté služby ani do 45 dní po dni splatnosti tejto ceny, ak účastník opakovane porušuje podmienky zmluvy alebo záväzné pokyny spoločnosti. V prípade odstúpenia od zmluvy končí platnosť a účinnosť zmluvy a teda zmluva sa ruší ku dňu doručenia písomného oznámenia o odstúpení od zmluvy druhej zmluvnej strane. Ak spoločnosť uvedie v tomto oznámení neskorší deň, ku ktorému má zmluva na základe odstúpenia zaniknúť, zmluva zanikne až k tomuto dňu.

Faktúrou č. 7907218400zo dňa 08. 08. 2009 pôvodný veriteľ žalovanej za obdobie od 08. 07. 2009 do 07. 08. 2009 vyfakturoval zmluvnú pokutu v sume 248,95 eur a faktúra bola splatná dňa 27. 08. 2009.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 21. 06. 2013 uviedol, že zmluvná pokuta nezabezpečuje dlh žalovanej, ale zabezpečuje benefity, ktoré poskytol žalobca žalovanej (dotovaný mobilný telefón, prípadne ďalšie benefity poskytnuté žalovanej na službách). Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej telekomunikačné zariadenie za cenu 1,- Sk (0,03 eur) s DPH, pričom štandardná cena tohto zariadenia v čase uzatvorenia uvedenej zmluvy o pripojení bola 3 890,- Sk (129,12 eur). V uvedenom prípade teda žalovaná nebola sankcionovaná len za to, že nezaplatila splatné faktúry, ale predovšetkým aj za to, že tým, že nesplnila svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, bola jej SIM karta vypojená z prevádzky, čím žalovaná porušila povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu viazanosti, kedy by prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnila svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok žalobcu zabezpečiť žalovanej mobilný telefón za zľavnenú cenu. Zmluvná pokuta v tomto prípade plní funkciu satisfakčnú. Účelom jej dojednania bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane predchodcu žalobcu, ktorá mu vznikne v dôsledku nesplnenia záväzku žalovanej zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu. Neplnením záväzku viazanosti zo strany žalovanej vzniká škoda v sume rozdielu medzi plnou cenou mobilného telefónu a akciovou cenou mobilného telefónu a zmluvná pokuta plní paušalizovanú náhradu takto vzniknutej škody. Zmluvná pokuta v tomto prípade plní aj funkciu preventívnu, nakoľko podnik chráni pred zneužívaním kúpy mobilného telefónu za akciovú cenu zo strany špekulatívnych zákazníkov, v opačnom prípade, pri neexistencii zmluvnej pokuty za porušenie povinností zo strany zákazníka, by podnik nemohol zákazníkom poskytnúť benefit v podobe zľavenej ceny za kúpu mobilného telefónu, ale musel by mobilný telefón predávať za plné neakciové ceny. Ak má plniť prevenčnú funkciu jej výška musí byť do určitej miery vyššia ako je skutočná hodnota výhody, ktorú zákazník z toho získava, v opačnom prípade by sa zákazníkovi neoplatilo záväzky plniť, nakoľko ich neplnením aj tak získava a nič nestráca. Je potrebné posudzovať otázku prijateľnosti výšky zmluvnej pokuty v čase kedy vznikal zmluvný vzťah, teda v čase keď bola podpísaná zmluva o pripojení, resp. dodatok k nej. Dohodnutá zmluvná pokuta nezabezpečuje uhradenie faktúr za poskytnuté telefonické služby a jej výška nie je ovplyvnená výškou nezaplatených faktúr za telefonické služby, ale závisí od hodnoty poskytnutých benefitov v čase uzavretia zmluvy, je teda závislá od rizika, ktoré môže predchodcovi žalobcu vzniknúť v prípade, ak žalovaná načerpá všetky benefity a nezaplatí žalobcovi žiadnu platbu. Žalovaná mala možnosť ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty tým, že mala možnosť výberu do akého zmluvného vzťahu so žalobcom vstúpi, mala možnosť jednak výberu medzi zmluvou o pripojení bez kúpy akciového mobilného telefónu alebo zmluvy o pripojení s kúpou akciového mobilného telefónu ako aj na výber aký mobilný akciový telefón si kúpi a aká bude dotácia na jeho kúpnu

cenu, keďže výška ceny mobilného telefónu totiž ovplyvňuje v značnej miere aj výšku zmluvnej pokuty. K primeranosti zmluvnej pokuty poukázal na právnu úpravu obsiahnutú v § 3a nariadenia vlády 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len "nariadenie vlády"). Podľa právnej úpravy obsiahnutej v § 3a ods. 3 nariadenia vlády sa považuje za primeranú sankcia do výšky poskytnutej hodnoty peňažných prostriedkov, pričom ak sankcie dosiahnu hodnotu poskytnutých peňažných prostriedkov je možné ako sankciu ďalej len uplatňovať úroky z omeškania v zmysle nariadenia. Pri poskytnutí peňažných prostriedkov v sume napríklad 500,- eur, by mal veriteľ nárok na vrátenie poskytnutej hodnoty 500,- eur, na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 500,- eur a zákonných úrokov z omeškania. Z uvedeného dôvodu v prípade poskytnutia mobilného telefónneho zariadenia v hodnote 500,- eur, by bola primeraná zmluvná pokuta v sume 1 000,- eur, ktorá by pozostávala zo sumy 500,- eur z titulu vrátenia hodnoty poskytnutého telefónneho zariadenia a 500,- eur z titulu sankcie za porušenie povinnosti. V prípade, ak by aj súd neuznal nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, je potrebné zobrať do úvahy skutočnosť, že bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia. Predchodca žalobcu poskytol žalovanej telekomunikačné zariadenie za cenu 1,- Sk (0,03 eur s DPH, pričom štandardná cena v čase uzatvorenia uvedenej zmluvy o pripojení bola 3 890,- Sk (129,12 eur). Hodnota dotácie predchodcu žalobcu do kúpy tohto telefónneho zariadenia teda bola 129,09 eur. Vzhľadom na uvedené, ak súd neprizná žalobcovi nárok na zaplatenie celej zmluvnej pokuty, má žalobca nárok na náhradu škody od žalovanej vo vyššie uvedenej sume dotácie poskytnutej predchodcom žalobcu žalovanej na nákup mobilného zariadenia.

Z písomného vyjadrenia vedľajšieho účastníka vystupujúceho na strane žalovanej vyplýva, že medzi účastníkmi konania sa jedná o vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy. Na základe porušenia podmienok zmluvy o pripojení uzavretej medzi predchodcom žalobcu a žalovanou bola žalovanej vystavená faktúra č. 7907218400, splatná dňa 27.08.2009, znejúca na sumu 248,95 eur. Žalobca v tomto konaní uplatňuje sankciu v podobe zmluvnej pokuty za porušenie akejkoľvek zmluvnej povinnosti vo výške, ktorá je nezmenená a zo bez ohľadu na skutočnosť, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Žalobca konkrétne poukázal na to, že žalovaná porušila podmienku, keď riadne a včas pravidelne neuhrádzala cenu za poskytnuté služby. Vedľajší účastník ma za to, že uvedená zmluvná podmienka poškodzuje spotrebiteľa a neprimeranosť sankcie sa prejavuje osobitne v spojení s časovým aspektom. Vyššie uvedenú zmluvnú pokutu bude totiž účastník povinný zaplatiť bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostáva do uplynutia doby viazanosti. Výška zmluvnej pokuty, v danom prípade 248,95 eur, je neprimeraná a neprijateľná vzhľadom na závažnosť porušenia zmluvnej povinnosti zo strany žalovanej a plnenia poskytnutého zo strany právneho predchodcu žalobcu. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. k/ a ods. 5 Občianskeho zákonníka obsahuje znenie, z ktorého vyplýva, že neprimerane vysoká zmluvná pokuta je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednania, ale pre účely posúdenia prípadného nekalého charakteru zmluvnej pokuty hranica ochrany spotrebiteľa vychádza nielen z konkrétneho exemplifikatívneho výpočtu nekalých zmluvných podmienok, ale tiež z všeobecného zákazu akéhokoľvek dojednania, ktoré tvorí v právach a povinnostiach značnú nerovnováhu podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené, v znení ako bola dojednaná zmluvná pokuta v súvislosti s porušením povinnosti na strane žalovanej je podmienkou neprijateľnou, teda absolútne neplatnou pre nerovnováhu v právach a povinnostiach, keď je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa.

Podľa § 489 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 491 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených, môžu však vznikať aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv. Na záväzky vznikajúce zo zmlúv v zákone neupravených treba použiť ustanovenia zákona, ktoré upravujú záväzky im najbližšie, pokiaľ samotná zmluva neurčuje inak.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na

prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom v rozhodnom období (ďalej len „Zákon“), účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 43 ods. 1, 2 Zákona, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 5 Zákona, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník opakovane neoprávnené zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z nedbanlivosti, ak nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti, ak pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí, ak opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania, ak opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to

pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzatvorená podľa ust. § 43 a nasl. zák. č. 610/2003 Z. z. zmluva o pripojení v znení k nej uzatvoreného dodatku s tým, že časť jej obsahu bola určená odkazom na všeobecné podmienky. Na základe zmluvy právny predchodca žalobcu vystavil žalovanej faktúru č. 7905172577 zo dňa 08. 06. 2009, ktorou jej vyúčtoval dojednanú zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur, no žalobca si v žalobnom návrhu uplatňuje sumu z titulu zmluvnej pokuty vo výške 217,35 eur. Žalobca súdu bližšie neuviedol skutočnosti na základe ktorej došlo k zníženiu tejto sumy.

Nárok uplatnený žalobcom v tomto konaní predstavuje výlučne nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty tak ako bola žalovanej vyúčtovaná vyššie uvedenou faktúrou, ktorý nárok žalobcu v návrhu odvodzoval od skutočnosti, že žalovaná si neplnila svoje povinnosti vyplývajúce pre ňu z dojednaného zmluvného záväzku a to konkrétne, že riadne a včas neuhradila cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho došlo k vypojeniu jej SIM karty. V písomnom vyjadrení uviedol aj ďalšie skutočnosti odôvodňujúce jeho nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty.

Predmetný právny vzťah súd posudzoval ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatvára žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj Všeobecných podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej prívodiť akúkoľvek zmenu.

V zmysle dodatku uzatvoreného k zmluve o pripojení a Všeobecných podmienok, bola medzi účastníkmi konania pre prípad porušenia zmluvných dojednaní dohodnutá zmluvná pokuta (zmluvná podmienka) a súd mal za to, že takto dohodnutá zmluvná pokuta je v rozpore s ust. § 3 ods. 1., § 39 a § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 ods. 1, veta druhá predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany

dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu.

Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“). Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky aj do Občianskeho zákonníka.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybni podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Súd pri svojom rozhodovaní prihliadal aj k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam zmluvy. Súd bral zreteľ na povahu tovaru, na ktorý zmluva bola uzavretá, keď predmetom bolo poskytovanie služieb v rámci dohodnutého programu, pričom cena za poskytované služby bola stanovená cenníkom a zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú s tým, že v zmysle dodatku sa žalovaný zaviazal, že po dobu 24 mesiacov zotrúva v zmluvnom vzťahu s podnikom a že po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto služby využívať a to v súlade s jeho záväzkami. Zmluvná pokuta bola dojednaná pre porušenie povinností tak ako boli uvedené v jednotlivých ustanoveniach vyplývajúcich pre žalovanú zo zmlúv a predmetného dodatku. Súd bral na zreteľ aj okolnosti súvisiace s uzavretím predmetnej zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy, keď zmluva bola uzavretá na predtlačí spoločnosti, jednotlivé údaje boli vpísané zástupcom spoločnosti.

V danej právnej veci si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, na ktorú mu v zmysle zmluvných podmienok vznikol nárok, nakoľko žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb. Zmluvná pokuta dojednaná v dodatku k zmluve o pripojení ju zaväzovala k jej zaplateniu v prípade porušenia zmluvy počas celej doby viazanosti, teda 24 mesiacov a to aj v prípade, ak si účastník

zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované žalobcom, riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom aj v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu stále v plnej výške. V tomto smere žalobca nerozlišoval medzi prípadmi, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti, alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. V oboch týchto prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné.

Súd ďalej poukazuje na to, že dodávateľ z hľadiska času vôbec nerozlišuje, kedy ku skutočnosti zakladajúcej nárok dodávateľa na zmluvnú pokutu dôjde s tým, že zmluvná pokuta by mu patrila aj v prípade, žeby žalovaná len uskutočnila nejaký úkon smerujúci k ukončeniu platnosti zmluvy, teda bez ohľadu na to, či by k ukončeniu platnosti aj došlo. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty, ktorá bola určená jednotnou sumou za porušenie viacerých pre žalovanú zo zmluvy, všeobecných podmienok a dodatku vyplývajúcich povinností.

Súd je toho názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného z účastníkov zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že žalobca ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprímeranou sankciou za nesplnenie povinností.

Pokiaľ sa jedná o tvrdenia žalobcu uvedené v jeho písomnom vyjadrení zo dňa 28. 10. 2013 súd poznamenáva, že skutočnosť, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej zľavnený telefón, resp. že jej umožnil na základe dodatku k zmluve kúpu za ním určenú zníženú kúpnu cenu, v danom prípade 1,-Sk (0,03 eur), považuje za prejav jeho marketingovej a obchodnej stratégie na trhu mobilných operátorov, keď je nepochybné, že k takémuto kroku, resp. k predaju za takýchto podmienok nebol nijako donucovaný, bolo to jeho dobrovoľné rozhodnutie podľa názoru súdu zamerané výhradne na účel získania klientov. Teda medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou došlo k uzatvoreniu písomnej dohody o výške kúpnej ceny mobilného telefónu, teda bola ním stanovená odkupná cena telefónu, ktorú žalovaná uhradila. Z rovnakých dôvodov neobstojí preto ani tvrdenie žalobcu o preventívnej funkcii dojednanej zmluvnej pokuty a prijateľnosti výšky zmluvnej pokuty.

Pokiaľ sa týka žalobcom uvádzanej možnosti zo strany žalovanej ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty výberom zmluvy bez kúpy akciového telefónu a v prípade kúpy výberom mobilného telefónu a výškou dotácie zo strany predchodcu žalobcu na kúpnu cenu súd uvádza, že z dodatku k zmluve o pripojení nevyplýva, žeby žalovaná pri kúpe tzv. akciového telefónu bola oboznámená so skutočnou, reálnou cenou mobilného telefónu a ani skutočnosť, že žalovaná mala cenu poskytnuté mobilného zariadenia uhradiť počas doby trvania zmluvného vzťahu postupnými splátkami, čo nedodržala, žiadne takéto prehlásenie, resp. dojednanie o úhrade skutočnej ceny zariadenia sa nenachádza ani v zmluve ani v dodatku, či všeobecných podmienkach. Z uvedených listín vyplýva jedine povinnosť žalovanej platiť poplatok za vybraný program, no nie sú tam žiadne ustanovenia o predaji telefónu na splátky počas doby viazanosti. Dohodnuté mesačné splátky boli poplatkami za poskytované služby v rámci vybraného paušálu.

K ďalším skutočnostiam uvádzaným žalobcom k primeranosti zmluvnej pokuty s odkazom na § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. súd poznamenáva, že uvedené ustanovenie pojednáva o spotrebiteľských zmluvách, predmetom ktorých je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, čo v danej veci nie je splnené, nakoľko predmetom zmluvy medzi predchodcom žalobcu a žalovanou bolo poskytnutie dojednaných telekomunikačných služieb v zmysle zákona o elektronických komunikáciách a predaj tzv. akciového mobilného telefónu. Taktiež má súd za to, že tvrdenie žalobcu, že v prípade nepriznania nároku na zaplatenie celej zmluvnej pokuty má nárok na náhradu škody vo výške dotácie poskytnutej žalobcom na nákup mobilného zariadenia, samo osebe takéto právo nezakladá, keďže zákon v prípade vzniku zodpovednosti za škodu presne vymedzuje podmienky takéhoto zodpovednostného vzťahu a nestačí len konštatovanie o vzniku škody vo výške sumy dotácie.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade so zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že dojednaná zmluvná pokuta, tak ako bolo vyššie uvedené, je neprimeraná, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa, teda je neprijateľná a v rozpore s dobrými mravmi a preto žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol. Súd poukazuje, že takéto stanovisko v obdobných prípadoch zaujal aj Krajský súd v Prešove a to vo veciach vedených pod sp. zn. 2Co/137/2010, 18Co/136/2010, 17Co/184/2011, kde v závere rozhodnutia vyslovil, že takto dojednaná zmluvná pokuta ako zmluvná podmienka je neprijateľná.

Podľa § 151 ods. 1,2 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Žalovaná bola v konaní v plnom rozsahu úspešná, preto má v zmysle ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku právo na plnú náhradu trov konania. Žalovaná si nárok na náhradu trov konania neuplatnila, preto jej súd ani ich náhradu nepriznal.

V súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhlášky“) súd priznal vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vystupoval na strane úspešnej žalovanej náhradu trov konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia spolu vo výške 55,28 eur. Podľa citovanej vyhlášky bola priznaná odmena za 2 úkony právnej služby po 19,92 eur (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie na súd vo veci samej) a režijný paušál - 7,63 eur + 7,81 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.